

DOMOVINA

Oglaš:

Na 1 mm x 50 insertnega stebra mali 80 vinarjev, uredni 1-20 K, poslane, posrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredo in petkih.

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Sedna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Niklešičeva a. 19, Tel. 72.

Naročnina:

Se obo „Domovine“ (trikrat na teden) mesečna 3 K, četrtletna 9 K, polletna 18 K, celoletna 36 K. Poštna številka mesečna 1 K, četrtletna 3 K, polletna 6 K, celoletna 12 K.

§ 95. — Strah klerikalcev.

Beograd, 10. junija. (Izv. por. „Domovine“.) Na prošnjo slovenskih demokratov je posl. Pečić predlagal v odboru za volilni red takozvani kancelarparagraf, ki je naperjen proti zlorabi cerkve v politične namene. Vsak pošten človek mora priznati, da je treba cerkev varovati in čuvati pred politiko ravno tako kakor urade, kajti sicer izgube na vrednosti in na vplivu bodisi država, bodisi vera. Protić je izjavil, da principiarno soglaša z umestnostjo take določbe, da pa bo zadevo spravil še v ministrski svet. Odbor je nato kancelarparagraf v principu sprejel in prepustil štilizacijo pododboru, ki je nato soglasno sprejel naslednje besedilo: § 95. zakona o volilnem redu se ima glasiti tako-le:

Sodniki, duhovniki in sploh javni, (državni in samoupravni) uradniki (funkcionarji), ki pri izvrševanju svoje službene dolžnosti vršijo strankarsko politično agitacijo v korist posameznih političnih strank ali političnih osebnosti, kakor tudi oni, ki pri izvrševanju službenih dolžnosti vplivajo na volilce, da glasujejo ali ne glasujejo za posamezne kandidate (ali kandidatske

liste), ali oni, ki to delajo na mestih, določenih za izvrševanje teh dolžnosti ali obredov (javni uradi, hrami za bogoslužje itd.), ali v njih oziroma njih dvoriščih, portah, pokopališčih imajo javne politične shode, ali se jih udeležujejo, se imajo kaznovati z zaporom od dveh mesecev do dveh let. Ta kazen ima tudi za posledico izgubo službe in izgubo aktivne in pasivne volilne pravice za dobo petih let.

Pri včerajšnji zadnji seji odbora za volilni red je bil tudi § 95. z omenjenim besedilom sprejet. Vlada tega paragrafa sicer ni prevzela za svojega, pač pa ga bo prevzel referent kot predlog odbora. V plenarni seji Narodnega predstavništva bo kancelarparagraf gotovo sprejet, ker so določbe, ki so namenjene zoper zlorabo cerkve po duhovščini, istočasno naperjene tudi proti zlorabi uradov po uradnikih. Kar je dobro in potrebno za uradnike, je tisočkrat bolj nujno in potrebno še za duhovščino. Dr. Korošec sedaj pritiska na vse mogoče načine, da bi preprečil sprejetje § 95. Kakor besen je Korošec. Roti, preti, grize in tuli.

Korošcu pritisnjen pečat laži in prevare.

Beograd, 10. junija. (Izv. por. „Domovine“.) Sedaj je nepobitno ugotovljeno, da je minister Korošec z lažjo in prevaro spravil občinski volilni red za Slovenijo v veljavo. Ministri, ki so bili pri seji, ko se je sklepalo o tej stvari, soglasno zatrjujejo, da so bili v veri, da je volilni red za Slovenijo stvar, o kateri je vladala enodušnost vseh Slovencev. Korošec je v ministrski seji trdil, da je njegov predlog stari volilni red, ki ga je izdelal dr. Žerjav. Ne da bi se ministri zanimali za naš volilni red, ne da bi ga čitali, so ga na predlog dr. Korošca odobrili, ker so se slepo zanesli na poštenost njegovih besed. Niti misliti niso mogli, da imajo opraviti s človekom, ki jih bo z lažjo prevaral. Značilo je, da tudi

Protić zvrta sedaj vso odgovornost za občinski volilni red na dr. Koroščevo prevaro. V odboru za izborni zakon se je zgodil zelo značilen pripetljaj. Demokratje so predlagali, da naj volijo v konstituantu tudi ženske, češ da bodo v Sloveniji sedaj v občine volile ženske. Proti ženskam so z vso odločnostjo nastopili vsi srbijanski člani odbora, zlasti se je protivil Protić ter izjavil: „V Sloveniji so se zedinile vse stranke za tak volilni red, kakršen je sedaj razglašen!“ Protiću se je takoj pojasnilo, da njegova trditev ni pravilna in da temelji na lažni informaciji dr. Korošca. S tem je bil Korošču javno pritisnjen na čelo pečat laži in prevare.

NAŠA IZVOZNA TRGOVINA.

Beograd, 10. junija. (Izv. por. „Domovine“.) Ministrski svet je sprejel predlog ministra Kukovca, ki se izreka proti svobodni trgovini ter prepušča državi vpliv nad izvozom. Istočasno je bilo zaključeno Ninčičevo zadruge za izvoz podvreči temeljiti reviziji, ker se je še pred njeno ustanovitvijo pokazalo, da ne odgovarja niti zahtevam in potrebam časa, niti ugledu države. Preden bo vprašanje o izvozu končno javno rešeno, bo ministrski svet razpravljal še o novih predlogih, s katerimi naj bi se uredila izvozna trgovina. Demokratski klub je imel zadnje tri dni obširne razprave o načinu eksportne organizacije, ki bi omogočil popolno zagotovitev domače prehrane, na drugi strani pa čim boljšo izrabo produkcije v svrhu izboljšanja državnih financ, zlasti valute. Minister financ Kosta Stojanović je podal klubu obširen eksponat ter utemeljeval potrebo pametne trgovske politike, ako se hoče gospodarsko povzdigniti državo. V debati sta govorila tudi bivša ministra dr. Poljak in dr. Kramer, ki sta k stvari zavzemala stališče s posebnim ozirom na severozapadne pokrajine naše države. Poslanec Ribnikar je opozarjal na važnost stabilnosti valutarne politike, ki tvori podlago za trgovsko politiko.

ZNIZANA CARINA NA VINO, ZA HMELJ — ODPRAVLJENA.

Beograd, 10. junija. (Izv. por. „Domovine“.) Na prizadevanje in predlog ministra Kukovca se je znižala carina na vino. V bodoče bo plačevati namesto 480 K le 40 K izvozne carine. Minister je dalje predložil, da naj se hmelj izvozne carine popolnoma oprosti. Pričakovati je, da bo tudi ta njegov predlog sprejet.

POGAJANJA ZA TRGOVSKO POGODBO Z AVSTRIJO.

Beograd, 11. junija. (Izv. por. „Domovine“.) Minister Kukovec je stavil zahtevo, da pred zaključkom pogajanj Avstriji dvignejo zaporo nad jugoslovanskim premoženjem — depoti, vlogami, terjatvami it. — ki jo je avstrijska republika odredila leta 1919. Predlog ministra Kukovca je bil osvojen in prizadeti krogi bodo skoro dobili nazaj premoženje, ki je bilo do sedaj v Avstriji pod zaporo.

ODSTOP AVSTRIJSKEGA DRŽAVNEGA KANCELARJA.

Dunaj, 10. junija. (Ob eni ponoči.) (Izv. por. „Domovine“.) Danes zvečer so avstrijski državni kancelar dr. Renner in socialistični tajniki in

podtajniki zaprosili vodstvo socialistične stranke za dovoljenje, da smejo odstopiti. Stranka je z ozirom na dogodke v narodni skupščini prošnji ugodila.

PADEC NITTITJA.

Rim, 9. junija. (Izv. por. „Domovine“.) Še pred današnjo otvoritveno sejo parlamenta je Nitti naznanil, da je vlada svoj odlok glede zvišanja cene kruhu preklicala in naznanila kralju svoj odstop.

Rim, 10. junija. (Izv. por. „Domovine“.) Zborniška seja, v kateri je Nitti naznanil svoj odstop, je bila jako burna. Takoj po otvoritvi seje je Nitti naznanil, da je vlada umeknila svoj odlok glede povišanja cene kruhu in naznanila kralju svoj odstop. Nato je nastal v zbornici velikanski hrup. Socialisti so zapeli delavsko himno. Nitti ni mogel nadaljevati, socialist Modigliani pa je proslavljal zmago svoje stranke. Padec kabineta je postal neizogiben, ker so skoro vse stranke na klubovih sejah sklenile, da bodo izrekle Nittiju nezaupnico. Tudi senat je zavzel odločno stališče proti Nittijevi vladi. S tem je bila usoda sedanje vlade zapečaten. Vzroke Nittijevega padca ni iskati samo v krušnem odloku, ampak v prvi vrsti v zunanjem in notranjem položaju, ki postaja deloma že naravnost obupen. Kakor običajno, tako je tudi na tej seji parlamenta prišlo do pretepov med poslanci in končno sploh ni bilo slišati nobene besede več. Elementarna Nittijeva polomija je napravila po vsej Italiji silen vtis. Ime Giolitti postaja zopet aktualno.

IZGREDI V ITALIJI.

Rim, 10. junija. (Izv. por. „Domovine“.) Poročila iz Barija pravijo, da je tamkaj položaj jako resen. Mesto je brez luči, brez vode in brez živila. Čete so se zapletle v pravcat boj s stavkujočimi. Na obeh straneh je že več mrtvih in ranjenih.

BREZVESTNOST ŠPEKULANTOV.

LDU Beograd, 9. junija. Zadnji padec dinarske novčanice je izzval kartel trgovcev, ki hočejo vzdržati vrednost franka na višini 200 do 220 dinarjev za čas dveh do treh mesecev, dokler ne pradojo blaga, ki ga imajo na skladišču.

„VATIKANSKI UJETNIK“.

LDU Dunaj, 10. junija. (Dun KU) Kakor poročajo listi iz Pariza, je papež hudo zbolel za revmatizmom in se bo brzkone moral zdraviti v kakem kopališču. (Papež torej noče biti več „vatikanski ujetnik“. Op. ur.)

EKSCESAR KAREL HOČE NA OGRSKO.

Dunaj, 10. junija. (Izv. por. „Domovine“.) „Arbeiter-Zeitung“ poroča: V angleških političnih krogih se govori, da je bivši cesar Karel prošil ententne države za dovoljenje, da bi se smel preseliti na Madžarsko, češ da je v Švici neprestano v denarnih stiskah, dočim bi na Madžarskem lahko živel na svojih zasebnih posestvih.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Kopenhagen, 10. junija. (Izv. por. „Domovine“.) V mestu Shenectasy v državi Newyork je neki posebni vlak trčil z nekim osebnim vlakom. Pri nesreči je bilo 11 potnikov ubitih in veliko število težko ranjenih.

Nitti zopet padel!

Ni še temu dolgo, ko je dobilo v italijanski zbornici Nittijevo ministrstvo nezaupnico, katere posledica je bila ostavka celega ministrstva. Takrat se je Nitti rešil iz zagate, ker nihče ni hotel prevzeti odgovornosti in tako je Nitti zopet prišel na konja in govorilo se je, da je njegov položaj zelo trden.

No, pa je bilo drugače, ker Nitti je zopet moral dati ostavko in vzroki, ki so dovedli do tega, tičijo prav globoko v neznosnem gospodarskem položaju, v katerem se danes Italija nahaja in ki ne obeta nič dobrega.

Italija ne pridela dovolj za lastno potrebo. Ona je malo večja od Jugoslavije, ima pa trikrat toliko prebivalcev in njena zemlja ne rodi tako kot naša. Kruh, ki ga je italijansko ljudstvo, ni domač pridelek, temveč prihaja iz daljnih prekmorskih krajev, največ iz Amerike. Ameriško žito je pa drago, veliko predrago, da bi italijansko ljudstvo s svojimi skromnimi zaslužki moglo plačevati zanj izvirne ameriške cene in zato je italijanska vlada prisiljena dajati ljudstvu moko po nižji ceni, kakor jo ona plačuje. Ker so pa italijanske državne finance naravnost v obupnem stanju, je bila vlada primorana zmanjšati državni prispevek pri nakupu tujezemske moke, t. j. morala je podražiti kruh, da si državne finance vsaj malo opomorejo.

Zato je pa moralo Nittijevo ministrstvo zopet demisionirati, ker ljudstvo podraženja kruha ni moglo prenesti, dvignilo se je proti vladi, ki je sicer takoj preklicala odredbo o podraženju kruha, obenem pa podala ostavko, češ, naj pride druga vlada in naj poskusi zadovoljiti ljudstvo s kruhom po nizkih cenah, obenem pa tudi vzdržati ravnotežje med državnimi prejemki in izdatki.

Italija ima torej novo ministrsko krizo, ki ji je vir v — vsakdanjem kruhu! Kako slabo morajo biti gospodarske razmere v sosednji kraljevini, da mora vprašanje vsakdanjega kruha izzivati resne politične krize, ki se jih nihče ne upa reševati!

In vsemu temu je kriva nesrečna, popolnoma zgrešena italijanska politika v jadranskem vprašanju. Italija naj bi sklenila z Jugoslavijo pošten sporazum in njen obupni gospodarski položaj bi bil kmalu zboljšán. V naši državi se pridela toliko žita, da bi lahko prehranjevali tudi Italijo, v zameno bi pa dobivali industrijske izdelke. Italija bi pri tem imela dvojno korist: dobivala bi od nas živila po nižjih cenah kot iz Amerike, ker bi veliko prihranila že na tovarnih, ki mora biti za dovoz živil iz daljne Amerike zelo draga in ne bi ji bilo treba plačati živil v gotovem denarju, temveč vsaj po večini s svojimi industrijskimi izdelki, medtem ko mora sedaj plačevati žito v dragih dolarjih, ker Amerika ni navezana na italijansko industrijo.

Dobri, urejeni odnosi z Jugoslavijo so prvi gogoj, da si Italija svoje gospodarstvo zopet malo popravi in odpravi posledice vojne. To bi moralo biti na Italijanskem vsakemu posamezniku že jasno in vendar, vodilni krogi so še vedno slepi, še vedno si zapirajo oči pred resnico in vodijo proti nam politiko, ki vodi v pogubo — pa ne nas, temveč Italijo.

Mi smo lahko mirni in lahko čakamo. Naša letošnja žetev predstavlja vrednost 32 milijard dinarjev, to je čez 120 milijard kron! Krušne krize pri nas ne bo, ljudstvo ne bo stradalo, ampak opomogli si bomo gospodarsko, navzlic temu, da jadransko vprašanje najbrže ne bo še tako kmalu rešeno. Mi lahko čakamo, ker stojimo veliko na boljšem kot Italija s svojimi ministrskimi krizami — zaradi vsakdanjega kruha! Zato ne bomo silili v rešitev jadranskega vprašanja, ker nam se ne mudi tako kot Italiji in čim dalje se zadeva zavleče, tem mehkejša bo Italija in tem trdnjejši bomo lahko mi.

Bati se od Italije takointako nimamo ničesar. Ako ona tudi uveljavi londonski dogovor — dobro: vprašanje ostane nerešeno in mi lahko izsilimo izpremembro usiljenega nam stanja kadar koli se bomo čutili dovolj močne za to. Za ves ta čas pa ne stopamo z Italijo v nobene trgovske pogodbe in naj ona le lepo preživlja svoje krušne krize — mi bomo imeli živiti dovolj in jih bomo še prodajali drugim, ki so jih tudi potrebni in ki imajo tudi dosti industrijskih izdelkov za zameno.

Kako se bo sedanja kriza v italijanski vladi dalje razvijala in kdo prevzame državne vaje v roke — o tem je še prezgodaj govoriti. Mo-

goče je, da bo sedanja kriza trajala dalj časa, ker se bodo težko našli možje, ki bi imeli toliko poguma, da bi v težkih razmerah, v katerih se Italija sedaj nahaja, prevzeli vodstvo državnih poslov v svoje roke. Dejstvo je, da so Nittija zapustile tudi nekatere stranke, ki so ga do sedaj podpirale in se pridružile v krušnem vprašanju socialistom.

Mi smo vsekakor lahko mirni, ker vidimo iz vsega tega, da je Italija vsak dan slabjša in njene notranje težave so najboljše naš zaveznik, ker samo one lahko dovedejo italijanske vodilne kroge do spoznanja, da je prvi pogoj za notranjo konsolidacijo Italije pošten sporazum z Jugoslavijo. Mi smo za tak sporazum, ampak čakati moramo, da Italijane sreča pamet.

Odkrita beseda pristašem po deželi.

Gospod urednik! Svojih somišljenikov nikar samo hvaliti. Včasih je dobro, da tudi JDS-arde v mestu in po deželi krepko „ostriglata“, da bodo vršili svojo dolžnost napram stranki.

Poglejte! Pri nas na Gorenjskem so klerikalci premestili velezaslužnega in priljubljenega okrajnega glavarja. Brez vzroka seveda. To se pravi, vzrok so imeli, ker je postopal pravično in napram vsem enako strogo. Zdaj pridejo nekateri naši pristaši in kriče: JDS, spravi nazaj glavarja, če ne, bo velika škoda za okraj. Prepričan sem, da JDS stori vse, da tej želji ugoditi. Vendar vprašam vse te naše ljudi: **Kako se pa doseže, da bo naša stranka imela v svojem boju uspeh?** Jasno je, da treba pri volitvah zmagati, da treba, da vržemo klerikalce v volitvah za državni zbor in v občine. Potem bo uspeh pri vladi. Če tega ni, bo zopet Šusteršič v deželi!

Klerikalci so razpustili napredni občinski odbor, nekje drugod potrdili največje lopove za gerente, pri prodaji nekega javnega blaga so le svoje podrepanke podprli, a samostojno misleče kmete odbili. Vsak dan stotero krivic. A naši ljudje samo jamrajo in zahtevajo pomoč od JDS!

Prijatelji, to ni dovolj. JDS bo vse dosegla, če bodo njene organizacije dobre in če bo pri volitvah uspeh. To pa ne zavisí samo od strankinega vodstva. Če bomo mi po deželi spali in čakali in čakali, propademo povsod, kakor smo dolgi in široki. Uvideti morate, da ne ustanovite krajevne organizacije JDS zaradi vodij in njim na ljubo, **nego zgolj zaradi sebe.**

Kadar gre za podelitev boljšega učiteljskega mesta, se vse lovi za protekcijo stranke. A da bi kdo delal pri korenini, t. j. pri organizaciji stranke, to redko čuješ!

Vsak le zahteva in zahteva od stranke. Čudeže hoče videti. Nič mu ni prav. Bruna v lastnem očesu (svoje lenobe!), tega pa ne vidi.

Zato pa zahtevajte več požrtvovalnosti in dela od vseh somišljenikov po deželi. Če se vsak od nas za demokratizem tako potruzi, kakor kaplani zase, gotovo je, da ne bo izvoljen noben klerikalec!

Prvi strel.

Naši klerikalci so udarili z vso silo na veliki zvon, da se je široko zamajal in da je šel njegov glas po celi deželi. Kakor da bi jim hiša gorela. V svojih listih so zavzdihnil ob spoznanju, da so slabi, da imajo prenalo orožja, da bi se mogli uspešno bojevati s svojimi nasprotniki. Šli so enkrat resno v se in povedali ljudem širom domovine, da imajo močne in dobro organizirane nasprotnike. Pozno je prišlo spoznanje, prišlo pa je le. Pri tem premišljevanju so spoznali, da jim manjka — časopisja, brošur, propagandnih spisov. Čudno vseeno zveni to spoznanje, ako pomislimo, da so klerikalci še do nedavno trdili, da so na slovenskem svetu najmočnejši, da imajo za sabo celo ljudstvo. Resnica je, da kdor ima za sabo ljudstvo, sploh nasprotnikov imeti ne more, kaj šele močnih in nevarnih nasprotnikov. Odkod so naenkrat prišli ti nasprotniki, ki jih morajo klerikalci sami priznati?

Ti nasprotniki so vstali v ljudstvu samem, potem ko je ljudstvo po vojnih grozotah odprlo oči in pogledalo okoli sebe, ter videlo, da je samo suho, blede in upadlo, oni pa, ki so ga do

sedaj vodili, so srečni in zadovoljni v množici svojega bogastva, pridobljenega iz žuljev in krvi naroda.

Iz strahu pred nasprotnikom v ljudstvu so udarili na zvon. Hočejo še rešiti, kar se rešiti dá. To reševalno nalogo naj prevzame agitacija za njihov tron, ki naj se vrši iz prižnic, spovednic, od hiše do hiše, vsepovsod. Še enkrat hočejo poizkusiti moč starega orožja, ko so s povzdignjenim glasom pripovedovali vernim ovčicam, da bodo vse pogubljene, ako bodo naročene na „liberalne, brezverske časopise“. Takrat pred vojsko je bilo to kričanje hudo in največja cerkvena kazen je zadela onega, ki je bral od cerkve prepovedane časopise: smrtni greh je sedel na njegovo dušo. Ta boj proti naprednemu časopisu se nam zopet obeta v vsej svoji časti in slavi. Nikar ne mislite, da se bo boj klerikalcev za povzdigo njihovega tiska vršil dostojno, z gospodarskimi sredstvi. Sila in pritisk, hudič in pekel, vse to bo zopet igralo svojo staro, preizkušeno vlogo. Ljudstvo po cerkvenih klopih bo drgetalo in smrtni strah ga bo preletaval pred groznimi besedami raz prižnico. Na trdosrčneže in zakrknjene nepoboljšljivce bodo pritiskali z vsemi grdimi in nedopustnimi sredstvi, saj imajo dobro vajo še iz časa Šusteršiča.

Škof je že izrekel zapovedujočo besedo in po deželi se bo razmajalo sto in sto ustnic. Dobro vedo naši klerikalci, da je ljudstvu treba vzeti možnost izvedeti resnico, potem bo pa zopet pokorno in udano. Ako bo ljudstvo šitalo samo njihovo časopisje — bo tudi mislilo, da je samo ono resnica, kar stoji zapisano n. pr. v „Domoljubu“. Svetniki in dobrotniki ljudstva bodo samo klerikalni voditelji, vse drugo bo pa od hudiča poslano.

Bližajo se volitve, občinske in državnoborske. Ni samo slučaj, ako so klerikalci ravno sedaj napovedali boj naprednemu časopisju, ta boj je volilni boj, ki obeta največ uspeha. Najprvo z hiš odstraniti napredno časopisje, potem bo ostalo delo zelo lahko.

Mi prav dobro vemo, da je ljudstvo spoznalo nakano novega boja in da bo ostalo zvesto sebi, resnici in napredku in da bo stalo trdno v boju za svoje koristi.

Bodite previdni! Volilni boj se je pričel z bojem za tisk. Zmago pri volitvah Vam bo prineslo časopisje, ki pove resnico in ne uganja hinavščine.

Dopisi.

Iz Rake. Dne 8. t. m. je odšel od nas tukajšnji kaplan, g. Martin Jarc. Ta gospod je bil ona častna izjema med našo duhovščino, ki ni delil farane v „liberalce“ in „klerikalce“ in se ni vrtikal v politiko, ampak se je držal svojega poklica, ter živel s celo župnijo v prijateljstvu. Po odhodu župnika Borštnarja je bil lansko leto župni upravitelj na Raki in cela župnija je bila za to, da bi bil imenovan raškim župnikom, kar se ni zgodilo. Z njim smo izgubili duhovnika, ki je bil za naš kraj najbolj potreben. Odšel je na Prežganje za župnika, kjer mu želimo obilo sreče.

Z dežele. Najbrže se bližamo že zopet dobi političnega bojkota, ki so ga pred vojno proglasili klerikalci. Razpalili so strankarsko strast zopet do skrajnosti in menda ni več daleč čas, ko noben samostojno misleč človek brez dovoljenja fajmoštrov ne bo smel v cerkev. Da pokaže svoje veliko sovraštvo napram vsem, ki niso klerikalci, je župnik v St. Jakobu ob Savi povodom praznika sv. Rešnjega telesa razglasil: „Kdor ni pristaš SLS., nima pravice, da bi nosil na praznik nebo“. Pozval je celo orožnike s prošnjo, da naj pridejo patroljirati, češ, da se nameravajo pšaški fantje stepsti radi tega, kdo bo nosil bandero. Seveda se je župnik silno zmotil. Za tako puhlo slavo se pšaški fantje še nikdar niso pretepali in se tudi ne bodo. Kot pametni ljudje so odšli raje že k jutranji maši in tako so pri poznejši maši nosili nebo fantje, ki so bili menda prav po župnikovem okusu, tako n. pr.: Mrzli kovač, ki je bil svoječasno kaznovan radi motenja vere, potem drugi, ki je pod varštvom neke marijine device itd., tako da so se vsi spogledovali! Kaj hujšega se seveda ni zgodilo.

Iz Trbovelj. Kdor še ni slišal pravega čarovnika govoriti, ta naj pride poslušat našega Kljukca. Imel bo gotovo najlepšo zabavo. Sedaj dopoveduje vsem, katerim se ga ljubi poslušati, da ga hoče škof po vsej sili napraviti za

celjskega opata, a on da tega častnega mesta nikakor ne sprejeti, češ da je navajen dela v Trbovljah. V Celju da ni dela, ampak samo plača. Tako govori možakar, ki bi bil pač pripraven za Marija Reko, nikakor pa ne za Celje. V Trbovljah je prišel že tako daleč, da ga sploh noben pameten človek, pa naj bo te ali one stranke, ne posluša več. Zaslombo ima samo še pri tretjerednicah in čukih.

Gospodarstvo.

g. Razlika! S finančnim ministrom dr. Velizarjem Jankovičem v Protič-Koroščevi vladi smo se večkrat pečali, ker je zakrivil s svojo nerodnostjo in nesposobnostjo veliko gospodarsko škodo državi. Takoj, ko je on prevzel posle finančnega ministrstva, je vrednost našega denarja strahovito padla in draginja je postala naravnost neznosna. Klerikalci so, seveda, molčali, ker oni so z vsem zadovoljni, da le na Slovenskem oni neomejeno vladajo. Kako pravilna je bila naša kritika, se je pokazalo takoj, ko je državne finance prevzel demokrat Kosta Stojanovič in se je začela popravljati naša valuta, kar je začelo vplivati tudi na cene in bo ta vpliv kmalu prav občuten. Še boljše bi pa bilo vse, ko ne bi bil trgovinski minister dr. Ninčič, tudi zaveznik naših klerikalcev, ki je že kot prvi finančni minister napravil toliko gospodarske škode, sedaj se pa preizkuša na polju trgovine — na korist svojih strankarskih pristašev in na veliko škodo našega narodnega gospodarstva.

g. Ne kupujte! V Ameriki so cene vsem potrebščinam silno padle, ker ljudstvo visokih cen ni moglo zmagovati, pa je kupovalo samo ono, kar je neobhodno rabilo. Na ta način so imeli trgovci naenkrat polne zaloge, ki niso vedeli kam z njimi, pa so morali znižati cene. S tem, da naš denar pridobiva na vrednosti, pada vrednost tujega denarja, za katerega trgovci nakupujejo blago v tujini in čim večja je vrednost našega denarja, tem cenejše bi moralo biti blago, ki pride iz tujine. Pri nas bi se to moralo čutiti posebno v manufakturi, ki prihaja iz Italije. Ker je vrednost naše dinarske krone proti liri zelo narasla, je bilo pričakovati, da postane manufakturno blago cenejše. Ker se pa cene temu blagu čisto nič ne zmanjšujejo, je pač edino sredstvo proti kupčenju blaga v skladiščih in proti previsokim cenam, da občinstvo ne kupuje več, kakor ono, kar neobhodno nujno rabi, in cene bodo šle takoj — dol. Seveda, dokler bo občinstvo kupovalo za vsak denar, niti misliti ni na znižanje cen.

Politični pregled.

Cim bolj se približuje koroški plebiscit, tem splošnejša postaja tudi

naša propaganda za Koroško,

ki bi pravzaprav lahko začela še veliko poprej, ampak naša vlada je dolgo mislila, da se za Koroško največ stori, ako se plebiscitno ozemlje hermetično zapre na vse strani, in je omejila potovanja na Koroško iz Jugoslavije na najmanjšo mero, ker si je moral vsakdo najprej oskrbeti potno dovoljenje. S časom so „merodajni“ uvideli, da ta odredba ni umestna in že nekaj časa ni potovanje na Koroško vezano na nobeno posebno osebno potno dovoljenje. In ob nedeljah je sedaj Koroška polna izletnikov iz slovenskih krajev, posebno iz Ljubljane, šole prirejajo izleta na Koroško, koroški solski otroci delajo izlete v Ljubljano, pevska in druga društva hodijo na Koroško in kot uspeh velikega propagandnega dela, ki ga vrši odlični zagrebški dnevnik „Domovina“, vidimo, da raste zanimanje za Koroško tudi v vzhodnih delih naše države. Beograjska demokratična akademsko omladina je imela shod radi Koroške, zagrebško akademsko pevsko društvo „Mladost“ pride na Koroško in priredi tam vrsto koncertov. Ta sklep odličnega pevskega zbora zagrebških visokošolcev bo na Slovenskem sploh, na Koroškem pa še posebej sprejet z veliko simpatijo. Tako se je za Koroško zainteresirala cela Jugoslavija in koroški Slovenci tudi odpirajo oči — zmaga naša bo popolna!

V Beogradu se pa, žalibog, stvari ne razvijajo posebno povoljno, ker Protič in Korošec hočeta na vsak način

razbiti koncentracijsko vlado,

ki jima nikakor ni všeč. Protič se slabo počuti

v koaliciji z demokrati, ker ti preveč pazijo, da ne bi radikalci zakrivali kakih novih nepravilnosti v svojo korist, ampak v škodo države, posebno na gospodarskem polju. Korošec ima pa samo eno željo, da bi na Slovenskem obdržali klerikalci v svojih rokah vso moč in da bi še dalje izkoriščali svoj položaj na vladi v svoje strankarske svrhe. Zato iščeta Protič in Korošec ugodne pretveze, da bi lahko koalicijo razbila, računajoč pri tem, da se sestavi potem zopet vlada iz samih nazadnjaških strank, ki bi Jugoslavijo nemoteno izkoriščale in pasevale v njej. Seveda je veliko vprašanje, ako je ta račun pravi, ako bi se Protič-Koroščeva vlada vrnila, ampak razna znamenja kažejo, da so to nameni Protičevi in Koroščevi. Mi pa pravimo, da je zelo nevarno igrati se z ognjem in vladati proti ljudstvu.

Ministrski svet v Beogradu je vendar sklenil, da

pride prestolonaslednik-regent v Ljubljano

že 25. t. m. Po našem mnenju je štirinajstdnevni rok za priprave odločno prekratek. Mi hočemo našega prvega narodnega vladarja pri njegovem prvem prihodu na slovenska tla dostojno sprejeti in vlada naj se pobriga, da v tem kratkem času stori vse, kar je mogoče za dostojen sprejem regentov. Gotovo se regent ne ustavi samo v Ljubljani, temveč poseti tudi še nekatere druge kraje na Slovenskem, posebno Gorenjsko in Koroško.

Tracijo, ozemlje med Bolgarijo in Marmarskim morjem, zasedajo sedaj grške čete, ker mirovna konferenca je to deželo žrtvovala

grškemu nenasitnemu imperializmu,

ki se čisto nič ne razlikuje od italijanskega imperializma. Na Bolgarskem je, seveda, veliko razburjenje radi tega, ampak ministrski predsednik Stambulski je izjavil v parlamentu, da bolgarska vlada ne bo trpela nobenih skrivnih oboroženih akcij, ki bi izhajale iz Bolgarske in bi bile naperjene proti odredbam zaveznikov. Je pač težka kazen, ki je Bolgarsko zadela za to, ker se je v svetovni vojni pridružila Avstriji in Nemčiji, ko so jo njeni pravi interesi naravnost vleкли v zvezo z antanto.

Rimski papež je na predlog čeških škofov dovolil

češko bogoslužje

v katoliških cerkvah na Češkoslovaškem! Najboljši dokaz, da tudi papež odneha, ako se ga pošteno prime, ali pri nas se bo še dolgo maševalo v tujem, ljudstvu nerazumljivem jeziku, ker naši škofi sami niso vneti za narodni jezik v cerkvi. Bo treba tudi radi tega malo ropotati in zaklicati glasno: ven z latinščino iz naših cerkv!

V Italiji imajo zopet ministrsko krizo, ki jo lahko imenujemo

krušno krizo,

ker je nastala, vsaj na zunaj, samo radi kruha, ki ga je hotela Nittijeva vlada podražiti. Sicer pa govorimo o tem na drugem mestu, a značilno za odnose Italije do naše države je dejstvo, da so italijanski klerikalci zaplavali popolnoma v vode italijanskega imperializma, kar je posledica zbliznanju med papežem in kraljem. Ta sprememba v politiki italijanskih klerikalcev je gotovo tudi vplivala na to, da je Nitti moral demisionirati in pričakovati je, da se Italija ne bo hotela več sporazumeti z nami na podlagi, na kateri so se do sedaj vršila pogajanja, temveč bo hotela uveljaviti londonski dogovor. Italijanski imperializem, ki je namerjen proti Jugoslaviji, je dobil zaveznika v rimskem papežu, ki je stopil odločno na stran naših sovražnikov. Bomo videli, kdo se bo kesal: rimski papež ali mi!

Novosti.

n. Pred prihodom regenta Aleksandra v Ljubljano. V smislu sklepa ministrskega sveta bo prestolonaslednik Aleksander še ta mesec posetil Zagreb in Ljubljano. Na njegovem potovanju po Sloveniji ga bosta spremljala ministra dr. Kukovec in dr. Korošec.

n. Josip Stritar, slavni naš pesnik in pisatelj, ki živi sedaj v veliki bedi v Aspangu pri Dunaju, se je po dolgem prigovarjanju končno odločil, da se vrne v svojo domovino. Kakor se govori, prispe v Ljubljano meseca avgusta.

n. Stavka natakarejev je izbruhnila v ponedeljek v Beogradu. Stavka vse natakarske osebe v kavarnah, hotelih in gostilnah.

n. 50letnica ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva v Ljubljani. V dneh 17., 18. in 19. julija t. l. bo praznovalo ljubljansko gasilno društvo svojo 50letnico. Slavnosti se udeležijo številni gostje vseh bratskih slovanskih narodov. Bratska društva se naprošajo, da naznanijo število odposlanih tovarišev ljubljanskemu gasilnemu društvu vsaj do 5. julija. Obenem naj se naznani tudi število onih članov, ki žele skupnega prenočišča in število onih, ki se udeležijo skupnih obedov.

n. Na obeh slovenskih gimnazijah v Ljubljani, to je na prvi državni gimnaziji v Tomanovi ulici in na realni gimnaziji na Poljanah, se bodo vpisovali učenci za prvi razred šolskega leta 1920.-1921. dne 29. junija t. l. od 8. do 12. ure; sprejemni izpiti pa bodo dne 30. junija od 8. ure naprej. — K vpisovanju je prinesiti obiskovalno izpričevalo in rojstni (krstni) list.

n. Invalidi in certifikatisti. Kakor lani se bo vršil tudi letošnji jesen pr deželnem sodišču v Ljubljani polletni poučni tečaj za invalide, certifikatiste in pisarniške praktikante, ki hočejo napraviti po šestmesečni pripravljalni službi prvi pisarniški in zemljiškopravni izpit. Tečaj se otvori dne 15. septembra, prošnje pa je vlagati najkasneje do dne 1. septembra t. l. pri predsedništvu višjega deželnega sodišča. — Osrednji urad „Državne posredovalnice za delo“ v Ljubljani.

n. Razprava proti Radiću bo razpisana v kratkem. Obtožnica mu je bila že izročena. Obtožen je veleizdaje in upora proti državnim oblastim. Razprava bo trajala 8 do 10 dni.

n. Papeževa kapitulacija pred Čehi. Praški nadškof dr. Kordač je dobil v terek iz Rima obvestilo, da je papež v smislu predlogov čeških škofov dovolil uporabo češkega jezika v cerkvi. Naši duhovniki se bodo seveda še vnaprej navduševali za latinščino, katere nihče ne razume.

n. Spopad med češkimi legijonarji in italijanskimi železničarji. V torek in sredo se je odpravljalo iz Trsta proti severu več vlakov s češkimi legijonarji, ki so na povratku iz Sibirijske domovine. Italijanski železničarji so en vlak ustavili že v Gorici, dva pa v Prvačini in zahtevali, da Čehi takoj odložijo orožje, kar pa so legijonarji seveda odklonili in zagrozili, da bodo rabili orožje, ako bi se hotelo izvršiti proti njim nasilje. Prišlo je do zelo kritičnega položaja, tako da je moral češki generalni konzul v Trstu osebno posredovati. Legijonarji se bodo najbrže vrnili v Trst in odpotovali potem preko Ljubljane v domovino.

n. Popis vojnih posojil in njih žigosanje. Kakor poroča akcijski odbor za vnovčevanje vojnih posojil, je sklenil finančni minister v Beogradu popisati in žigosati v najkrajšem času vsa v jugoslovanski lasti se nahajajoča vojna posojila bivše Avstro-ogrske monarhije. Posojila se bodo popisala, žigosala in vzela iz prometa, kakor to ukazuje mirovna pogodba, sklenjena v St. Germainu, in ki bo tudi za nas obvezna, kakor hitro bodo ratifikacijske listine založene od treh velesil v Parizu. Ratifikacija mirovne pogodbe po Angliji in Franciji se je že izvršila, listine pa še niso založene; kakor to predpisuje pogodba sama. Pričakuje se tega dejanja v najkrajšem času. V dveh mesecih od takrat dalje pa mora biti vojno posojilo v vseh tozadevnih državah žigosano in iz prometa vzeto.

n. Zopet ponesrečen atentat na Ljenuina? Po poročilih iz Moskve je bil izvršen na Ljenuina nov atentat, pri katerem je bil ranjen na roki. Napadalca so takoj prijeli.

n. Nesreča. Šestletni sin posestnika Erčulja iz Male gore pri Kočevju je gledal, kako so pri sosenju rezali slamo. Ker se je preveč približal stroju, ga je ta zgrabil in mu odrezal vse prste na desni roki.

n. Na smrt je bil obsojen v Meiningenu v Nemčiji ključavničar Franc Schrepler, ki je o Veliki noči ubil neko dekletce in njeno meso kot telečje razpradal. Res skoro neverjetna podivjanost.

n. Roparski umor v Petrovčah. V Arji vasi pri Petrovčah na Štajerskem je pred par dnevi neki orožnik našel truplo umorjenega moža, ki je bilo vse krvavo, polno ran in pokrito s travo. Preiskava je takoj dognala, da o kakem samomoru ne more biti niti govora, ampak da gre za zločinski roparski umor. V umorjencu so spoznali srbskega lesnega trgovca Vazilija Jovanoviča, ki je prišel na Štajersko nakupovat les. Pri

tem se je seznanil z raznimi osebami; med drugim tudi s sinom znanega celjskega nemškutarja in bivšega mestnega ekonoma gosp. Walterja Derganza, ki se je dal od Jovanovića na račun provizije že vnaprej izplačati manjši znesek denarja, kljub temu, da sploh ni vedel za nobene zaloge lesa. Derganz je bil takoj aretiran. Pri njem so našli še čez 47.000 kron denarja, 20.000 pa je po lastni izpovedi dal spraviti svoji ljubici. Aretiranec do sedaj kljub jako obtežljivemu materialu še ni priznal svojega zločina. Izročili so ga v celjske zapore.

n. Velika tatvina draguljev v Beogradu. V noči od 7. t. m. je bila izvršena v delavnici zlatarja Josipa Vajlerja velika tatvina. Vlomilci so odnesli za 120.000 dinarjev razne zlatnine in mnogo briljantov. Tatvine je osumljen neki vajenec, ki je bil pred kratkim odpuščen iz službe.

r. Borojević umrl, v veliki bedi. Iz nekega pisma, ki ga je pisal pred kratkim v Celovcu umrli maršal Borojević, nekemu svojemu prijatelju, izhaja, da je živel maršal po prevratu v veliki bedi in stiskah. Borojević pravi v dotičnem pismu: „Dosedaj sem svoje materijalne skrbi obdržal zase in jih smatral kot neizprosno usodo, proti kateri ne pomaga nobeno godrnjanje. Vsi moji privatni zaboji, maršalski patent in celo zasebne pošiljke moje soproge, so bili zaplenjeni. Neizmerna škoda je nenadomestljiva. Jugoslovanska vlada na mojo prošnjo glede pokojnine sploh noče niti odgovoriti. Moj gospodarski položaj je silno žalosten. Odkar je sledila demobilizacija, živim v dveh majhnih sobicah neke hišice ob Vrbskem jezeru od pokojnine mojega reda Marije Terezije. Svojega pohištva na Dunaju nikakor ne morem rešiti, da bi se zamogel kje končno nastaniti. Kljub vsem tem nadlegam in težavam gledam junaško bodočnosti v obraz.

Po svetu.

r. Svetovni kongres plesnih mojstrov se je pričel te dni v Parizu. Z vseh delov Francije, Anglije, Italije, Belgije, Grške, Nizozemske, Švice in tudi iz afriških in azijskih evropskih kolonij so prispeli ljubitelji plesa na kongres. Na zborovanju se je ugotovilo, da ples še ni nikdar igral tako veliko vlogo v kulturnem gibanju kakor sedaj, naglašalo pa se je istočasno, da provzroča veliko razbrcanost. Kongres se peča z nalogo, ustvariti čisto nov ples, ki naj bi zavojeval v kratkem ves svet.

r. Radi poskušenege umora aretiran. V Pratu na Dunaju je bil dne 5. t. m. izvršen pozno v noč neki dosedaj še nepojasnjen zločin. Mesarski pomočnik Ivan Preska, brez stanovanja, je izvalil sinu nekega trgovca pod pretvezo, da mu preskrbi živila, 5000 K in ga je nameraval potem vreči v vodo. Poizkus pa se je ponesrečil in je bil Preska aretiran.

r. Proces zaradi golote deteta. Pred sodiščem v Portlandu se je vršila nedavno tega zanimiva razprava. Gospa Alisa Pelmer je bila obtožena, da neguje svojega otroka, šestmesečnega deteta, proti vsem pravilom o zdravju in dobrem negovanju, ker ga noče nikdar odeti in to niti tedaj, kadar brije veter ali vlada mraz. Sodnik jo je zato obsodil na večjo kazen, nakar se je gospa pritožila na višje sodišče. Zaslišani izvedenci so izjavili pred sodiščem, da je vse res, kar so povedali sodniki, ugotovili pa so tudi, da je otrok kljub temu, da je spal popolnoma razodet in se plazil popolnoma gol po dvorišču, za svojo

starost jako lepo razvit. Ker je dete vedno golo, mu je telo od sonca in svetlobe že popolnoma zagorelo. Prizivno sodišče je ugodilo pritožbi gospe Pelmer, ki je zinagonosna odšla iz sodne dvorane s svojim golim sinčkom v naročju.

r. „Osedlajte mi takoj dva konja!“ Pred vratni konjeniške vojašnice v Saint Cloudu na Francoskem se je pred par dnevi nepričakovano ustavil v dolg plašč zavit stotnik. Bilo je dve ponoči. Straža mu je izkazala predpisano čast. Stotnik pozvoni in pri vratih se pokaže službujoči podčastnik, ki mu stotnik zaukaže: „Peljite me takoj skozi hlev!“ Podčastnik je takoj pripravljen izvršiti ukaz svojega predstojnika. Ko je prispel v hlev, je bilo treba najprej seveda zbuditi hlevarja, ki je spal, kakor da bi bil mrtev. Hlevar je ob pogledu na strogega stotnika skočil kakor ris pokonci. Stotnik ga najprej po vseh vojaških predpisih ozmerja, nato pa zakriči nad njim: „Osedlajte mi takoj dva konja!“ — „Katera?“, je zajecel vojak, ki si ni čisto nič razbijal glave nad tem, kaj ima pravzaprav v hlevu iskati ta stotnik, ki ga še nikdar ni videl. Imel je pač odznake stotnika in to je hlevarju zadostovalo. „Vzemite takoj prvega najboljšega,“ se zadere stotnik, „pa hitro!“ S tresočimi se rokami je pripravil hlevar dva konja, ki ju je izbral med najboljšimi. Ko je končal, je stotnik zajahal, zgrabil za uzde drugega konja in odjahal preko vojašniškega dvorišča. Podčastnik je odprl ponižno vrata, stotnik se je zahvalil in zdirjal v diru v temno noč. Ko se je zdanilo, se je izkazalo, da je hlevar nasedel prebrisnemu lopovu, ki je s pomočjo vojakov oškodoval državo za dva lpa konja.

r. Obsodbe tržaškega sodišča. Preki sod v Trstu, ki obstoji še izza časa italijanskega zasedenja mesta, je izvršil dosedaj okoli 20.000 obsodb, večinoma seveda nad Slovenci in Hrvati. Obsodbe se glase večidel radi prekoračenja demarkacijske črte, nošenja orožja in radi klicanja „Živela Jugoslavija!“

r. Nesreča v družini. Strugar Gustav Schwab na Dunaju je hotel v soboto s svojim vžigalnikom zakuriti ognjišče. Ker vžigalnik ni gorel, je vlij vanj iz neke steklenice bencin in položil steklenico potem na kuhinjsko omarico. Vžigalnik pa je zopet odpovedal, nakar se je Schwab poslužil vžigalice. Pri tej priliki je padla steklenica z bencinom na tla. Vžigalica, ki je ležala na tleh, je takoj provzročila ogenj, ki je objel strugarjevo triletno hčerko, nahajajočo se v otroškem vozičku in jo zadušil. Schwaba je ravno dan poprej zadela že huda nesreča. Njegova soproga je namreč pri čiščenju oken padla iz tretjega nadstropja na dvorišče in zadobila več težkih poškodb.

r. Premeten vlom je bil pred kratkim izvršen v grad bivšega grofa Hoyosa. Tatovi so pokradli celo vrsto dragocenih slik, starin in orožja, tako da znaša škoda več milijonov kron. Kot glavni zločinec je bil aretiran glasoviti dunajski vlomilec Weghuber. Zaprlji so tudi vse sokrivce in rešili vse ukradene predmete.

Razno.

r. Zdravstveni položaj mesta Dunaja. Dunajski mestni fizik dr. Böhm je objavil pred kratkim statistiko o zdravstvenem stanju dunajske občine, ki podaja grozno sliko o učinku vojnih let na dunajske zdravstvene razmere. Po tej statistiki je umrljivost pred vojno neprestano

padala, med vojno pa silno rastla. Število smrtnih slučajev je od 32.314 v letu 1913. naraslo v letu 1918. na 51.497. Okoli 6000 oseb je umrlo leta 1918. za špansko boleznijo. Sporedno z naraščanjem slučajev smrti je zaznamovati močno padanje porodov. Dočim je bilo leta 1918. še 32.000 porodov, jih je bilo leta 1919. samo 17.000. Otroci pomrjejo največ za jetiko, starčki za oslabelostjo. Zlasti med otroci je število smrtnih slučajev izredno visoko. Mestni fizik zaključuje svoja izvajanja z bojaznijo, da bo v par letih še na tisoče in tisoče otrok podleglo jetiki, ako se prehranjevalne razmere takoj ne izboljšajo.

r. Tuje perje. V „Arbeiter Zeitung“ čitamo pod naslovom „Ogrska podpisuje:“ „Pred vojno so imele dežele krone Sv. Stefana 320.000 km², a sedaj ima Madžarska samo še 94.000 km². Od 22 milijonov prebivalcev je padla Madžarska sedaj na borih 7 milijonov. Njeno železniško omrežje je bilo 22.000 km dolgo, danes samo še 8600 km. Od prejšnje produkcije premoga ostane Madžarom samo še 50 %, dočim je 85 % gozdov v rokah oslobojenih Jugoslovancev, Romunov in Slovakov. Madžarska je dandanes postala neznatna država brez vsakega pomena. Da da, tako konča vsak, ki se ponaša s tujim perjem.

r. Kako nastane brenčanje muh. Ako opazujemo muho, kako leta po sobi in vedno brenči, dobimo nehote vtis, kakor da nastaja to neprestano slišno šumenje vsled izredno hitrega gibanja kril muhe. Toda poizkusi so dokazali, da muha tudi brenči, ako se ji odvzamejo krila. Se več. Celó v želodcu zelene žabice ali rege je še slišati njeno brenčanje, kjer je vsako delovanje kril seveda popolnoma izključeno. Krila pri nastajanju takozvanih krilnih glasov sploh ne prihajajo v poštev. Kaj pa pravzaprav provzroča brenčanje muh, še dosedaj še ni natančno dognano.

r. Letalo brez motorja. Major Puza je izdelal načrt za letalo brez motorja. Major namerava premikati letalo z lastno telesno močjo in doseči hitrost 40 do 50 km na uro. Predsednik Masaryk je daroval za sestavo letala 50.000 kron.

r. Moderni pisemski papir. Pisanje dolgih pisem dandanes ni več v navadi. V sedanji dobi s tolikimi sredstvi za promet in sporazumevanje ni več potrebno razlagati obširno svojih misli na papirju. Kljub temu — res čudno — postaja papir za pisanje dan za dnem večji. Mogoče je temu vzrok moderni pravopis, ali pa je to samo čudo mode? V vsakem slučaju je gotovo eno: pisemski papir še ni bil nikdar tako velik. Modern pisemski papir mora biti najmanj 30 cm dolg in ga je treba trikrat pripogniti, da ga je mogoče spraviti v odgovorjajočo kuvertu.

Za smeh in kratek čas.

Škofov žegen in kmečki fant. Pred več leti je neki škof na svoji kanonični vizitaciji dospel v neko faro. Pred farovžem, kjer je izstopil, se je nabralo mnogo faranov, s katerimi se je tudi pogovarjal. Preden je odšel v farovž, je podelil faranom svoj blagoslov. Vse je klečalo in se odkrilo, razen neki kmečki fant, ki je ostal stoječ in pokrit pred škofom. Škof ga opazi ter ga vpraša, zakaj se tudi on ne odkrije. Kmetič ni prišel v zadrego ter mu odgovoril: „Milostni gospod škof, če je žegen dober, bo tudi skozi klub prodrli.“ Škof je osupnil nad takim odgovorom, in jo je hitro odkuril v župnišče.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica števil. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavnica in rezerva okrog **K 50,000.000.—**
Telefon št. 261.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
= valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavnica
K 30,000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerva okrog
K 10,000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in širo-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predjume: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovaške kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: **Jadranska.**

Telefon št. 257.